

ÖZET
BAZI SOFRALIK ÜZÜM ÇEŞİTLERİNİN DONA DAYANIM ÖZELLİKLERİNİN
BELİRLENMESİ

Ercan AKTAN

Yüksek Lisans Tezi, Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÇELİK

2012, 45 Sayfa

Bu çalışma, Manisa’da yetiştirilen Alphonse Lavallée ve Superior Seedless (Sinonimi:Sugarone) üzüm çeşitlerinin kış donlarına ve ilkbahar geç donlarına dayanım kabiliyetlerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. 2011 yılı Mart ayında tam dinlenme döneminde bir yıllık dallar alınmıştır. Yapay kış don testi, her iki çeşide ait tek gözlü çeliklerin -15 ve -18 °C’de 12, 18 ve 24 saat bekletilmeleriyle yapılmıştır. Yapılan gözlemler sonucunda, uygulanan düşük sıcaklıklarda gözlerin tamamen öldüğü tespit edilmiştir. Kış donlarına her iki çeşit de hassas bulunmuştur. 2012 yılında Alphonse Lavallée ve Superior Seedless üzüm çeşitlerinin ilkbahar geç donlarına dayanım limitlerini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu çeşitlerin III. Fenolojik safhada tek gözlü çelikleri, -10°C’de 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 12 saat süreyle yapay don testine tabi tutulmuş ve bu derecelerde de gözlerin tamamen öldüğü tespit edilmiştir. -2 ve -5 °C’de 1, 3 ve 5 saat süreyle yapay don testi uygulanmıştır. Gözlerde canlılık oranı ve gelişme parametreleri incelenmiş, Superior Seedless çeşidinde primer + sekonder gözlerin %72,60 ila %99 oranında, Alphonse Lavallée çeşidinde ise primer + sekonder gözlerin %83,60 ila %99 oranında canlı kaldığı tespit edilmiştir. Yüzde toplam şeker ile toplam göz canlılığı arasında bir ilişki bulunmamıştır. Sonuç olarak, ilkbaharda sıcaklıkların -10 °C’ye ulaştığı bölgelerde söz konusu çeşitlerin yetiştirilmesinin uygun olmadığı kanaatine varılmıştır. Diğer taraftan Alphonse Lavallée ve Superior Seedless üzüm çeşitlerine ait gözlerin III. Fenolojik safhada -5°C’ye kadar olan ilkbahar geç donlarına dayanım gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: Alphonse Lavallée, Superior Seedless, dona dayanım, kışlık göz, yapay don testi.